

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRÁVOMOCI (EU) 2023/662**ze dne 20. ledna 2023,****kterým se mění nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/63, pokud jde o metodiku výpočtu závazků plynoucích z derivátů**

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU ze dne 15. května 2014, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků a kterou se mění směrnice Rady 82/891/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU a 2013/36/EU a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 648/2012⁽¹⁾, a zejména na čl. 103 odst. 7 uvedené směrnice,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Podle čl. 5 odst. 3 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/63⁽²⁾ jsou závazky plynoucí z derivátů jednou ze složek výpočtu ročních příspěvků, které mají instituce hradit do mechanismů financování k řešení krizí. Zejména se má čtvrtletně vypočítávaná průměrná roční hodnota závazků uvedených v odstavci 1 zmíněného článku, které vyplývají z derivátových smluv, oceňovat v souladu s články 429, 429a a 429b nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013⁽³⁾.
- (2) Před vstupem nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2019/876⁽⁴⁾ v platnost ukládaly články 429, 429a a 429b nařízení (EU) č. 575/2013 institucím povinnost vypočítávat hodnotu expozice svých derivátů pomocí metody oceňování podle tržní hodnoty – tzv. metody stávající expozice – na základě odkazu na článek 274 uvedeného nařízení týkající se výpočtu míry expozic pákového poměru.
- (3) Nařízením (EU) 2019/876 bylo nařízení (EU) č. 575/2013 změněno. Zejména byly články 429, 429a a 429b nahrazeny novými články 429 až 429 g. Tato změna zahrnovala mimo jiné v článku 429c nařízení (EU) č. 575/2013 zavedení povinnosti institucí vypočítávat hodnotu expozice u derivátových smluv v souladu s metodou oceňování podle tržní hodnoty známou jako standardizovaný přístup k úvěrovému riziku protistrany (SA-CCR), která nahradila metodu stávající expozice s účinky na období příspěvků předem od roku 2023.
- (4) Metodu standardizovaného přístupu k úvěrovému riziku protistrany nelze použít pro ocenění závazků plynoucích z derivátů, pokud je třeba takové ocenění použít pro účely nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/63. Použití této metody by totiž výpočet závazků plynoucích z derivátů zkreslilo, což by na některé instituce mělo větší dopad než na jiné. Důvodem je jednak přítomnost nulové dolní hranice v některých vzorcích, které se mají použít, což by

⁽¹⁾ Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 190.

⁽²⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/63 ze dne 21. října 2014, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU, pokud jde o příspěvky předem do mechanismů financování k řešení krizí (Úř. věst. L 11, 17.1.2015, s. 44).

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o omezitelných požadavcích na úvěrové instituce a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/876 ze dne 20. května 2019, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o pákový poměr, ukazatel čistého stabilního financování, požadavky na kapitál a způsobilé závazky, úvěrové riziko protistrany, tržní riziko, expozice vůči ústředním protistranám, expozice vůči subjektům kolektivního investování, velké expozice, požadavky na podávání zpráv a zpřístupňování informací, a nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 150, 7.6.2019, s. 1).

mělo na instituce různý dopad v závislosti na tom, zda používají IFRS (Mezinárodní standardy účetního výkaznictví), a jednak technické obtíže a nejistota při používání vzorců pro výpočet potenciální budoucí expozice. Je tudíž nezbytné umožnit institucím používat pro oceňování závazků plynoucích z derivátů metodu stávající expozice a zavést tuto metodu, dříve stanovenou v nařízení (EU) č. 575/2013, v nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/63.

- (5) Nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/63 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.
- (6) Je nutné poskytnout orgánům příslušným k řešení krize více času na přijetí rozhodnutí o příspěvcích do mechanismů financování k řešení krizí a na vyrozumění o nich v souladu s pozměněnými požadavky. Je proto nezbytné stanovit pro rok 2023 přechodné opatření, kterým se lhůty pro toto vyrozumění prodlouží.
- (7) Vzhledem k tomu, že orgány příslušné k řešení krize musí uplatnit změněné požadavky, aby mohly co nejdříve vypočítat a získat příspěvky na rok 2023, je nezbytné stanovit vstup tohoto nařízení v platnost dnem následujícím po jeho vyhlášení.
- (8) Podle čl. 14 odst. 4 nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/63 mají instituce poskytovat orgánům příslušným k řešení krize informace důležité pro výpočet příspěvků do 31. ledna každého roku. Je nezbytné dát institucím na poskytnutí těchto informací v roce 2023 jeden měsíc navíc, a to prostřednictvím přechodného opatření.
- (9) Je také nezbytné umožnit orgánům příslušným k řešení krize vydat institucím pokyny k poskytování těchto informací v souladu se zavedenými změnami v dostatečném předstihu před stanovenou lhůtou pro rok 2023, aby se zabránilo vzniku právní nejistoty, pokud jde o metodu, která má být v roce 2023 při oceňování závazků plynoucích z derivátů uplatňována. Aby byla zajištěna kontinuita metody výpočtu během příspěvkových období a aby orgány příslušné k řešení krize mohly od 1. října 2022 vydávat pokyny k poskytování těchto informací v souladu s tímto nařízením, mělo by se toto nařízení použít zpětně od uvedeného data,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/63 se mění takto:

- 1) v článku 3 se doplňuje nový bod 30, který zní:

„30) „závazky plynoucími z derivátů“ se rozumějí buď jednotlivé závazky vyplývající z derivátové smlouvy, nebo případně závazky vyplývající ze skupiny derivátových smluv se započtením, jež jsou uvedeny v příloze II nařízení (EU) č. 575/2013.“;

- 2) v článku 5 se odstavec 3 nahrazuje tímto:

„3. Pro účely tohoto oddílu se průměrná roční hodnota závazků uvedených v odstavci 1, které vyplývají z derivátových smluv uvedených v příloze II nařízení (EU) č. 575/2013, počítaná na čtvrtletním základě ocenění podle článků 5a až 5e tohoto nařízení.

Hodnota přidělená závazkům plynoucím z derivátů však nemůže být nižší než 75 % hodnoty stejných závazků plynoucích z použití účetních pravidel, které pro danou instituci platí pro účely účetního výkaznictví.

Pokud podle vnitrostátních účetních standardů platných pro instituci neexistuje u některých derivátových nástrojů žádná účetní míra expozice, protože tyto derivátové nástroje jsou podrozvahové, vykáže daná instituce orgánu příslušnému k řešení krize součet reálných hodnot těchto derivátů, je-li tento součet záporný, jako reprodukční náklady a přičte tyto deriváty ke svým rozvahovým účetním hodnotám.“;

- 3) vkládají se nové články 5a až 5e, které znějí:

„Článek 5a

Hodnota expozice derivátů

1. Instituce určí hodnotu expozice u derivátových smluv uvedených v příloze II nařízení (EU) č. 575/2013, včetně těch, které jsou podrozvahovými položkami, v souladu s metodou oceňování podle tržní hodnoty stanovenou v článku 5b.

Při určování hodnoty expozice mohou instituce zohlednit dopady smluv o novaci a ostatních dohod o započtení v souladu s článkem 5d. Křížové započtení se neuplatňuje. Instituce však mohou provádět započtení v rámci kterékoliv kategorie produktů uvedených v příloze II nařízení (EU) č. 575/2013, pokud se na ně vztahuje dohoda o smluvním křížovém započtení.

2. Pokud poskytnutí kolaterálu souvisejícího s derivátovými smlouvami snižuje na základě použitelného účetního rámce objem závazků, instituce provede reverzi tohoto snížení.

3. Pro účely odstavce 1 mohou instituce odečíst od části hodnoty expozice odpovídající současným reprodukčním nákladům variační marži zaplacenou v hotovosti protistraně, pokud podle použitelného účetního rámce nebyla variační marže již uznána jako snížení hodnoty expozice a pokud jsou splněny všechny tyto podmínky:

- a) v případě obchodů, u nichž není prováděn clearing prostřednictvím způsobilé ústřední protistrany ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 88 nařízení (EU) č. 575/2013, není hotovost poskytnutá přijímající protistraně oddělena;
- b) variační marže je vypočítávána a vyměňována denně na základě oceňování derivátových pozic podle tržní hodnoty;
- c) variační marže poskytnutá v hotovosti je ve stejné měně jako vypořádání derivátové smlouvy;
- d) vyměňovaná variační marže je úplnou částkou, která by byla nezbytná k celkovému zániku expozice na základě oceňování podle tržní hodnoty, pokud jde o deriváty, na něž se vztahují limity a minimální hodnoty převodu použitelné u instituce;
- e) na derivátovou smlouvu a variační marži mezi institucí a protistranou smlouvy se vztahuje jediná dohoda o započtení, se kterou může instituce zacházet jako s faktorem snižujícím riziko v souladu s článkem 5d.

Pro účely písmene c) prvního pododstavce platí, že pokud se na derivátovou smlouvu vztahuje kvalifikovaná rámcová dohoda o započtení, měnou vypořádání se rozumí jakákoli měna vypořádání uvedená v derivátové smlouvě nebo v rozhodné kvalifikované rámcové dohodě o započtení.

Pokud podle použitelného účetního rámce instituce uzná variační marži přijatou v hotovosti od protistrany jako splatný závazek, může tento závazek vyloučit z míry expozic za předpokladu, že jsou splněny podmínky stanovené v prvním pododstavci písm. a) až e).

4. Pro účely odstavce 3 platí, že:

- a) odečtení uhrazené variační marže je omezeno na část hodnoty expozice odpovídající záporným současným reprodukčním nákladům;
- b) instituce nepoužije variační marži uhrazenou v hotovosti ke snížení částky potenciální budoucí úvěrové expozice, a to ani pro účely čl. 5e odst. 1 písm. b) bodu ii).

5. Odchylně od odstavce 1 mohou instituce k určení hodnoty expozice derivátových smluv uvedených v bodech 1 a 2 přílohy II nařízení (EU) č. 575/2013 použít metodu zjednodušené expozice stanovenou v článku 5c, pokud velikost rozvahových a podrozvahových derivátových obchodů těchto institucí splňuje podmínky stanovené v čl. 273a odst. 2 uvedeného nařízení.

Instituce, které použijí metodu zjednodušené expozice, nesníží míru expozic o variační marži obdrženou v hotovosti.

Článek 5b

Metoda oceňování podle tržní hodnoty

1. Současnými reprodukčními náklady závazků plynoucích z derivátových smluv na úrovni skupiny transakcí se započtením je absolutní hodnota čisté tržní hodnoty těchto smluv v rámci započtení, bez zohlednění drženého nebo poskytnutého kolaterálu, pokud se při výpočtu čisté tržní hodnoty započítávají kladné a záporné tržní hodnoty. Za tímto účelem instituce považují jednotlivé derivátové transakce za vlastní skupinu transakcí se započtením.
2. Pro určení potenciální budoucí úvěrové expozice instituce vynásobí pomyslné částky nebo podkladové hodnoty procentními sazbami uvedenými v tabulce č. 1 v souladu s těmito zásadami:
 - a) derivátové smlouvy nespádající do jedné z pěti kategorií uvedených v tabulce č. 1 se považují za smlouvy týkající se jiných komodit než vzácných kovů;
 - b) pro derivátové smlouvy s vícenásobnými výměnami jistiny se procentní sazba vynásobí počtem zbývajících plateb, které mají být podle smlouvy ještě provedeny;
 - c) pro derivátové smlouvy strukturované tak, aby k vypořádání nesplacených expozic docházelo po určitých dnech plateb, a v případech, kdy jsou termíny znovu stanoveny tak, aby tržní hodnota derivátové smlouvy k těmto specifickým datům byla nulová, se zbytková splatnost rovná době do následujícího data stanovení termínu; v případě úrokových smluv, které splňují tato kritéria a mají do splatnosti více než jeden rok, je procentní sazba nejméně 0,5 %.

Tabulka č. 1

Zbytková splatnost	Úrokové smlouvy	Smlouvy týkající se směnných kurzů a zlata	Smlouvy týkající se kmenových akcií	Smlouvy týkající se jiných drahých kovů než zlata	Smlouvy týkající se jiných komodit než drahých kovů
Jeden rok nebo méně	0 %	1 %	6 %	7 %	10 %
Více než jeden rok, ne více než pět let	0,5 %	5 %	8 %	7 %	12 %
Více než pět let	1,5 %	7,5 %	10 %	8 %	15 %

3. Hodnota expozice se rovná součtu současných reprodukčních nákladů a potenciální budoucí úvěrové expozice.

Článek 5c

Metoda zjednodušené expozice

1. Podle metody zjednodušené expozice instituce určí hodnotu expozice vynásobením pomyslné hodnoty každého nástroje procentními sazbami stanovenými v tabulce č. 2.

Tabulka č. 2

Původní splatnost	Úrokové smlouvy	Smlouvy týkající se směnných kurzů a zlata
Jeden rok nebo méně	0,5 %	2 %
Více než jeden rok, ne více než dva roky	1 %	5 %
Za každý další rok	1 %	3 %

2. Instituce mohou při výpočtu hodnoty expozice úrokových smluv použít buď původní, nebo zbytkovou splatnost.

Článek 5d

Uznání smluvního započtení za faktor snižující riziko

Instituce mohou v souladu s článkem 5e považovat za faktor snižující riziko pouze následující druhy dohod o započtení, pokud byla taková dohoda o započtení uznána příslušnými orgány v souladu s článkem 296 nařízení (EU) č. 575/2013 a instituce splňuje požadavky stanovené v článku 297 uvedeného nařízení:

- a) dvoustranné smlouvy o novaci mezi institucí a její protistranou, podle nichž se vzájemné pohledávky a závazky automaticky slučují takovým způsobem, že se při každé novaci stanoví jediná čistá částka a tím vytvoří jediná nová smlouva, která je pro strany závazná a nahrazuje veškeré předešlé smlouvy a všechny závazky mezi stranami na základě těchto smluv;
- b) jiné dvoustranné dohody mezi institucí a její protistranou.

Článek 5e

Účinky uznání započtení za faktor snižující riziko

1. Instituce s dohodami o započtení zacházejí takto:

- a) v případě smluv o novaci mohou instituce vážit jednotlivé čisté hodnoty stanovené těmito smlouvami, a nikoliv dotyčné hrubé hodnoty.

Při použití článku 5b mohou instituce smlouvu o novaci zohlednit při určování:

- současných reprodukčních nákladů podle čl. 5b odst. 1;
- pomyslné jistiny nebo podkladové hodnoty podle čl. 5b odst. 2.

Při použití metody zjednodušené expozice mohou instituce při určování pomyslné částky podle čl. 5c odst. 1 zohlednit smlouvu o novaci pro účely výpočtu pomyslné jistiny. V těchto případech použijí instituce procentní sazby uvedené v tabulce č. 2;

- b) v případě ostatních dohod o započtení instituce použijí článek 5b takto:

- i) současné reprodukční náklady podle čl. 5b odst. 1 pro smlouvy zahrnuté do dohody o započtení se získají zohledněním skutečných hypotetických čistých reprodukčních nákladů vyplývajících z dohody; v případě, že započtení vede k čisté pohledávce pro instituci, která provádí výpočet čistých reprodukčních nákladů, vypočtou se současné reprodukční náklady jako „0“;
- ii) číselná hodnota potenciální budoucí úvěrové expozice podle čl. 5b odst. 2 pro všechny smlouvy zahrnuté v dohodě o započtení se sníží podle následujícího vzorce:

$$PCE_{\text{red}} = 0,4 \cdot PCE_{\text{gross}} + 0,6 \cdot NGR \cdot PCE_{\text{gross}}$$

kde:

PCE_{red} = snížená hodnota potenciální budoucí úvěrové expozice pro všechny smlouvy s danou protistranou zahrnuté do právně platné dvoustranné dohody o započtení;

PCE_{gross} = úhrn hodnot potenciální budoucí úvěrové expozice pro všechny smlouvy s danou protistranou, které jsou zahrnuty do právně platné dvoustranné dohody o započtení a vypočteny vynásobením jejich pomyslných jistin procentními sazbami stanovenými v tabulce č. 1;

NGR = poměr čistý/hrubý, který se vypočítá jako podíl čistých reprodukčních nákladů pro všechny smlouvy zahrnuté do právně platné dvoustranné dohody o započtení s danou protistranou (čitatel) a hrubých reprodukčních nákladů pro všechny smlouvy zahrnuté do právně platné dvoustranné dohody o započtení s touto protistranou (jmenovatel).

2. Při výpočtu potenciální budoucí úvěrové expozice podle vzorce stanoveného v odst. 1 písm. b) bodě ii) mohou instituce zacházet s dokonale si odpovídajícími derivátovými smlouvami zahrnutými do dohody o započtení tak, jako by tyto smlouvy byly jedinou smlouvou, jejíž pomyslná jistina se rovná čistým příjmům.

Při použití čl. 5c odst. 1 mohou instituce zacházet s dokonale si odpovídajícími derivátovými smlouvami zahrnutými do dohody o započtení tak, jako by tyto smlouvy byly jedinou smlouvou, jejíž pomyslná jistina se rovná čistým příjmům, a pomyslné jistiny se vynásobí procentní sazbou stanovenou v tabulce č. 2 v článku 5c.

Pro účely tohoto odstavce se dokonale si odpovídajícími derivátovými smlouvami rozumí forwardové měnové smlouvy nebo podobné smlouvy, ve kterých se pomyslná jistina rovná peněžním tokům, jestliže splatnost peněžních toků připadá na stejný den valuty a je zcela ve stejné měně.

3. U všech ostatních derivátových smluv zahrnutých do dohody o započtení mohou instituce snížit použitelné procentní sazby, jak je uvedeno v tabulce č. 3.

Tabulka č. 3

Původní splatnost	Úrokové smlouvy	Měnové smlouvy
Jeden rok nebo méně	0,35 %	1,50 %
Více než jeden rok, avšak ne více než dva roky	0,75 %	3,75 %
Za každý další rok	0,75 %	2,25 %

4. V případě úrokových smluv mohou instituce zvolit buď původní, nebo zbytkovou splatnost.“;

4) v článku 20 se doplňují nové odstavce 6 a 7, které znějí:

„6. Odchylně od čl. 13 odst. 1 vyrozumí orgány příslušné k řešení krize v příspěvkovém období 2023 každou instituci uvedenou v článku 2 o svých rozhodnutích o stanovení ročního příspěvku, který má daná instituce uhradit, do 31. května 2023.

7. Odchylně od čl. 14 odst. 4 v případě informací, které mají být orgánu příslušnému k řešení krize poskytnuty v roce 2023, se informace podle uvedeného odstavce poskytnou do 28. února 2023.“

Článek 2

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. října 2022.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 20. ledna 2023.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN
